

2025 RELEASE UNDER E.O. 14176

2025 RELEASE UNDER E.O. 14176

2025 RELEASE UNDER E.O. 14176

2025 RELEASE UNDER E.O. 14176

2025 RELEASE UNDER E.O. 14176

2025 RELEASE UNDER E.O. 14176

2025 RELEASE UNDER E.O. 14176

2025 RELEASE UNDER E.O. 14176

2025 RELEASE UNDER E.O. 14176

2025 RELEASE UNDER E.O. 14176

2025 RELEASE UNDER E.O. 14176

2025 RELEASE UNDER E.O. 14176

2025 RELEASE UNDER E.O. 14176

Αριθμός Απόφασης: 882/2025

3. Επειδή, για την άσκηση της οικείας προσφυγής, έχει προσκομισθεί e-παράβολο, σύμφωνα με το άρθρο 363 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 5 του π.δ. 39/2017, με κωδικό 792326107955 1105 0007, αξίας 4.764,65 € ομού με την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ».

4. Επειδή οι απόψεις της αναθέτουσας Αρχής επί της ένδικης υπόθεσης απεστάλησαν εμπροθέσμως, στις 23/05/2025, δοθείσης της από 09/05/2025 κατάθεσης της ένδικης προσφυγής. Επ' αυτών, κατετέθη το από 28/05/2025 υπόμνημα της προσφεύγουσας.

5. Επειδή οι κανονιστικές ρυθμίσεις, όπως οι θεσπιζόμενοι με την διακήρυξη διαγωνισμού όροι, δεν χρήζουν, ως εκ της φύσεώς τους, αιτιολογίας (βλ. Επ.Αν. ΣΤΕ 918/2003, 876/2004), η δε Διοίκηση είναι, κατ' αρχήν, ελεύθερη να διαμορφώνει, κατά την κρίση της, τους όρους της διακήρυξης, ως προς τα προς προμήθεια είδη, καθορίζοντας τα ειδικότερα τεχνικά χαρακτηριστικά τους και τις ανάγκες της Υπηρεσίας από ποσοτική και ποιοτική άποψη, ενώ θα πρέπει να θεωρείται, ότι απαραδέκτως αμφισβητείται από τον προτιθέμενο να μετάσχει στον διαγωνισμό η σκοπιμότητα της θέσπισης επί μέρους όρων και τεχνικών προδιαγραφών (βλ. ΕΑ ΣΤΕ 434/2008) και τούτο, διότι, όταν ο προτιθέμενος να μετάσχει στον διαγωνισμό επικαλείται λόγους, με τους οποίους επιχειρεί, υπό την μορφή γενικής αμφισβήτησης της νομιμότητας συγκεκριμένων όρων της διακήρυξης, να προσδιορίσει, κατά τις δικές του δυνατότητες, τα προς προμήθεια είδη και να καθορίσει, βάσει ιδίων του εκτιμήσεων, τα κριτήρια για την ανάδειξη του αναδόχου, αυτοί οι λόγοι είναι απορριπτέοι, ως απαράδεκτοι (βλ. ΕΑ ΣΤΕ 307/2007).

6. Επειδή, ετέρωθεν, και στην περίπτωση αυτήν, οι τεχνικές προδιαγραφές ελέγχονται από την άποψη της τήρησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης των διακρίσεων, καθώς και της αρχής της αναλογικότητας (βλ. ΣΤΕ 189/2015, ΕΑ ΣΤΕ 124/2015, 9/2015, 354/2014 κ.ά.), σε κάθε δε περίπτωση θα πρέπει να εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των οικονομικών φορέων στην διαδικασία σύναψης της σύμβασης και να μην εισάγουν αδικαιολόγητα εμπόδια στην ανάπτυξη υγιούς ανταγωνισμού, υπό την έννοια, ότι οφείλουν να αποφεύγουν ρυθμίσεις, που οδηγούν σε τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού, μέσω απαιτήσεων που ευνοούν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα, δια της ενσωμάτωσης σε αυτές χαρακτηριστικών, που

Αριθμός Απόφασης: 882/2025

διακρίνουν συνήθως τα προϊόντα/υπηρεσίες του τελευταίου, ούτε να συνεπάγονται αδικαιολόγητους φραγμούς στην ελεύθερη ανάπτυξη του ανταγωνισμού. Κατά συνέπεια, η θέσπιση τέτοιων όρων τεχνικής ικανότητας, εν όψει των περιορισμών που συνεπάγονται, πρέπει να δικαιολογείται από την φύση, την ποσότητα, το μέγεθος, την σπουδαιότητα, την πολυπλοκότητα και τις εξειδικευμένες απαιτήσεις της προς ανάθεση σύμβασης, ώστε να μην παραβιάζει την γενική αρχή της αναλογικότητας, σύμφωνα με την οποία, κατά το κοινοτικό δίκαιο, οι όροι αυτοί δεν πρέπει να βαίνουν πέραν του μέτρου που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου (ΔΕΕ C-213/07, Μηχανική Α.Ε. σκ. 44-48 και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία, C-234/03 CONTSE). Ως εκ τούτου, τα κριτήρια και τα μέσα απόδειξης της ελάχιστης απαιτούμενης τεχνικής ικανότητας των υποψηφίων, που επιλέγονται από τις αναθέτουσες Αρχές, πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να σχετίζονται με την ορθή και αποτελεσματική εκτέλεση της σύμβασης και να μην άγουν σε υπέρμετρο περιορισμό του δικαιώματος πρόσβασης στον διαγωνισμό, ώστε να διασφαλίζεται η ανάπτυξη ανταγωνισμού και η επιλογή της βέλτιστης προσφοράς. Ούτως, όπως έγινε δεκτό (ΔΕΕ απόφαση της 31ης Μαρτίου 2022, Smetna palata na Republika Bulgaria, C-195/21, EU:C:2022:239, σκέψη 50 και απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 2023, SC NV Construct SRL κατά Județul Timiș, C- 403/2021 σκ.60 και 64), δεδομένου ότι η αναθέτουσα Αρχή είναι σε θέση να αξιολογήσει καλύτερα τις δικές της ανάγκες, ο νομοθέτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης παραχώρησε σ' αυτήν ευρεία διακριτική ευχέρεια, όσον αφορά στον καθορισμό των κριτηρίων επιλογής, όπως αποδεικνύεται ιδίως από την επαναλαμβανόμενη χρήση του ρήματος «μπορεί» στο άρθρο 58 της οδηγίας 2014/24. Ειδικότερα, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του ως άνω άρθρου, η αναθέτουσα Αρχή διαθέτει ορισμένη ευχέρεια για τον καθορισμό των όρων συμμετοχής σε διαδικασία σύναψης σύμβασης, τους οποίους θεωρεί, ότι σχετίζονται και είναι ανάλογοι με το αντικείμενο της σύμβασης και κατάλληλοι για να διασφαλίσουν, ότι ο υποψήφιος ή ο προσφέρων διαθέτει τις εκ του νόμου απαιτούμενες προϋποθέσεις, τις χρηματοοικονομικές δυνατότητες και την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την εκτέλεση της προς ανάθεση σύμβασης. Ειδικότερα, κατά την παράγραφο 4 του εν λόγω άρθρου, η αναθέτουσα Αρχή

Αριθμός Απόφασης: 882/2025

εκτιμά ελεύθερα τις προϋποθέσεις συμμετοχής, που κρίνει κατάλληλες, κατά την άποψή της, για να εξασφαλίζουν, μεταξύ άλλων, την εκτέλεση της σύμβασης σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας. Συναφώς, η αναθέτουσα Αρχή μπορεί, δυνάμει του άρθρου 70 της οδηγίας 2014/24, να προβλέπει ειδικούς όρους σχετικά με την εκτέλεση μιας σύμβασης, εφ' όσον συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης, κατά την έννοια του άρθρου 67, παράγραφος 3, της οδηγίας αυτής (άρθρο που μεταφέρθηκε στην ελληνική έννομη τάξη με το άρθρο 86 του ν. 4412/2016, περί κριτηρίων ανάθεσης των συμβάσεων) και επισημαίνονται στην προκήρυξη διαγωνισμού ή στα έγγραφα της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης.

7. Επειδή, εν συνεχεία, από την συνολική επισκόπηση του οικείου φακέλλου, προκύπτουν τα κάτωθι. Με τον πρώτο λόγο της προσφυγής (υπό στοιχείο 1 στην κρινόμενη προδικαστική προσφυγή), η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, ότι οι όροι 22.E & 23.7 της οικείας διακήρυξης είναι παράνομοι, διότι οι εργασίες, που περιλαμβάνει το αντικείμενο του δημοπρατούμενου έργου, δεν έχουν καμμία σχέση με διαχείριση απορριμμάτων, και, ως απόδειξη τούτου, επικαλείται το γεγονός, ότι στο άρθρο 21.1 της Διακήρυξης ορίζεται, ότι δικαίωμα συμμετοχής έχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή ενώσεις αυτών, που δραστηριοποιούνται στην/στις κατηγορία/ες έργου ΟΔΟΠΟΪΑΣ, ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ. Επίσης, με την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή προβάλλεται, ότι η απαίτηση του άρθρου 22.E της διακήρυξης, περί προσκόμισης του προτύπου διαχείρισης για την Ασφάλεια των Πληροφοριών ISO 27001:2022 (Πρότυπο Συστημάτων Διαχείρισης Ασφάλειας Πληροφοριών), το οποίο δεν διαθέτει ο προσφεύγων οικονομικός φορέας, δεν σχετίζεται ούτε συνδέεται με το αντικείμενο του υπό κρίση διαγωνισμού και είναι δυσανάλογη περιορίζει δε αδικαιολόγητα τον ανταγωνισμό. Περαιτέρω, μνημονεύεται ο ν. 4577/2018 «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας 2016/1148/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με μέτρα για υψηλό κοινό επίπεδο ασφάλειας συστημάτων δικτύου και πληροφοριών σε ολόκληρη την Ένωση και άλλες διατάξεις», στο ρυθμιστικό πεδίο του οποίου, όπως αναφέρεται, δεν εμπίπτουν οι Δήμοι ούτε το αντικείμενο του Διαγωνισμού και, για τον λόγο αυτόν, δεν πρέπει να υφίσταται η απαίτηση προσκόμισης του ως άνω προτύπου. Τέλος, τονίζεται, ότι με την τροποποίηση, που επήλθε με την

Αριθμός Απόφασης: 882/2025

187/2025 απόφαση της αναθέτουσας Αρχής, με την οποία συμπληρώθηκε το άρθρο 22Ε της οικείας Διακήρυξης με την προσθήκη της κάτωθι παραγράφου: «Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, οι απαιτήσεις του παρόντος άρθρου θα πρέπει να ικανοποιούνται από κάθε μέλος της ένωσης», εκμηδενίσθηκε η δυνατότητα του οικονομικού φορέα να συμμετάσχει στον διαγωνισμό, έστω μέσω ένωσης. Από την επισκόπηση των στοιχείων του φακέλλου, παρέπεται, ότι το δημοπρατούμενο έργο έχει αποκλειστικώς αντικείμενο οικοδομικό, Η/Μ και οδοποιίας. Ο ορισμός της διαχείρισης αποβλήτων, της συλλογής και της επεξεργασίας που παραθέτει η αναθέτουσα Αρχή, σύμφωνα με το νόμο 4819/2021, είναι άσχετη με το υπό εξέταση ζήτημα, καθώς το έργο δεν περιλαμβάνει διαχείριση απορριμμάτων. Το προκείμενο έργο δεν περιλαμβάνει ούτε διαχείριση αποβλήτων ούτε συλλογή αποβλήτων ούτε επεξεργασία αποβλήτων, κατά τους ορισμούς, που η ίδια η αναθέτουσα παραθέτει. Επομένως, το έργο δεν είναι έργο διαχείρισης αποβλήτων (απορριμμάτων), όπως αβασίμως η αναθέτουσα αναφέρει, αφού δεν περιλαμβάνει την συλλογή αποβλήτων. Ωσαύτως, οι επικαλούμενες από την αναθέτουσα Αρχή «α) υπ' αρ. πρωτ. ΠΔΕ/ΔΠΧΣ/78751/1221/04-04-2024 Βεβαίωση χωροθέτησης για γνωστοποίηση του έργου «Εγκατάσταση μεταφόρτωσης (ΣΜΑ) στερεών μη επικίνδυνων απορριμμάτων συμπεριλαμβανομένων και των σύμμεικτων, στην θέση "Νησί Τέμενης" (γήπεδο Ορφανίδη) Τ.Κ. Τέμενης, Δ. Αιγιαλείας», βάσει της Κ.Υ.Α. 11936/836/2019 (ΦΕΚ 436 Β'/14-02-2019), όπως ισχύει, ιδιοκτησίας του Δήμου Αιγιαλείας, και β) υπ' αρ. πρωτ. ΠΔΕ/ΔΠΧΣ/78756/1222/04-04-2024_ Τροποποίηση της αρ. πρωτ. 177666/3345/20-07-2021 Υπαγωγής σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις του έργου «Μικρό Πράσινο Σημείο στη θέση "Νησί Τέμενης" (πρώην εργοστάσιο "Ορφανίδη") της Τ.Κ. Τέμενης του Δ. Αιγιαλείας» λόγω προσθήκης δραστηριότητας με τίτλο «Εγκατάσταση μεταφόρτωσης (Σ.Μ.Α.) στερεών μη επικίνδυνων αποβλήτων συμπεριλαμβανομένων και των σύμμεικτων», συνομολογούν, ότι το αντικείμενο της παρούσας σύμβασης είναι αμιγώς κατασκευαστικό (εργασίες ΟΙΚ., Η/Μ και ΟΔΟ) καθώς αφορούν αποκλειστικά κατασκευαστικές εργασίες και δεν περιλαμβάνουν την παραμικρή εργασία διαχείρισης απορριμμάτων. Δεδομένου ότι το έργο δεν περιλαμβάνει στο αντικείμενό του την συλλογή αποβλήτων, προκύπτει, ότι είναι άμοιρος νομικής επιρροής ο ισχυρισμός της

Αριθμός Απόφασης: 882/2025

αναθέτουσας, ότι η εν λόγω κατηγορία συλλογής αποβλήτων δεν αναφέρεται στις κατηγορίες της παρ. 2 του άρθρου 45 του π.δ. 71/2019. Περαιτέρω, η υπ' αρ. 187/2025 (ΑΔΑΜ: 25PROC016745626 2025-05-05) Απόφαση της Δημοτικής Επιτροπής Αιγιαλείας, της οποίας γίνεται επίκληση, ουδόλως επηρεάζει την βασιμότητα των προβαλλομένων με την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή λόγων, δεδομένου ότι με αυτήν (υπ' αρ. 187/2025) ορίσθηκε, ότι: «Όσον αφορά το από 18.04.2025 ερώτημα του οικονομικού φορέα «ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΜΟΝΟΠΡΟΣΩΠΗ ΙΚΕ», να διευκρινιστεί ότι γίνονται επίσης δεκτοί στην παρούσα διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, οικονομικοί φορείς που διαθέτουν σε ισχύ και εφαρμόζουν τα αναφερόμενα στο άρθρο 22Ε της οικείας Διακήρυξης πρότυπα, στην κατασκευή ιδιωτικών ή/και δημοσίων έργων διαχείρισης αποβλήτων», δεδομένου ότι κατ' ουδέν παραλλάσσει, σε σχέση με την πρόβλεψη του άρθρου 22 Ε, ούτε το τροποποιεί ' το έργο εξακολουθεί να είναι ένα αμιγώς κατασκευαστικό έργο, που περιλαμβάνει εργασίες ΟΙΚ, Η/Μ και ΟΔΟ, ενώ η αναθέτουσα δεν παραθέτει σε τί διαφοροποιείται το ως άνω έργο σε σχέση με ένα τυπικό έργο. Συνελόντι ειπείν, η απαίτηση προσκόμισης των πιστοποιητικών του άρθρου 22Ε, στην κατασκευή έργων διαχείρισης αποβλήτων, είναι μη νόμιμη, επειδή το αντικείμενο του επίμαχου έργου ουδόλως διαφοροποιείται από κάθε άλλο σύνηθες έργο που περιλαμβάνει εργασίες Οικοδομικές, Ηλεκτρομηχανολογικές και Οδοποιίας. Όπως προκύπτει από την περιγραφή των εργασιών του έργου, πρόκειται για ένα έργο, που συμπεριλαμβάνει κατασκευές προορισμένες να χρησιμοποιηθούν για τις διαδικασίες διαχείρισης αποβλήτων, αφού στην κατασκευή δεν περιλαμβάνεται ο ειδικός εξοπλισμός διαχείρισης αποβλήτων, αλλά το έργο περιλαμβάνει μόνο το αμιγώς κατασκευαστικό αντικείμενο. Επομένως, η προσφεύγουσα, που δεν διαθέτει τα ζητούμενα πιστοποιητικά στο πεδίο των αποβλήτων, αλλά τα διαθέτει με αντικείμενο ΟΔΟΠΟΙΪΑ. ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ. ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ, καίτοι είναι κατάλληλη (και βάσει των επίμαχων πιστοποιητικών) να κατασκευάσει το έργο, δεν μπορεί εν τέλει να συμμετάσχει καν στον διαγωνισμό, λόγω της απαίτησης, τα ζητούμενα εν θέματι πιστοποιητικά να έχουν αντικείμενο τον Σχεδιασμό, Κατασκευή, Λειτουργία και Συντήρηση ιδιωτικών ή/και δημοσίων έργων διαχείρισης αποβλήτων, καίτοι το επίμαχο έργο δεν περιλαμβάνει αυτή καθ' αυτήν την διαχείριση αποβλήτων

Αριθμός Απόφασης: 882/2025

και ενώ δεν διαφοροποιείται από ένα σύννηθες έργο που περιλαμβάνει ΟΔΟΠΟΪΑ, ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ, ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ. Με τα ως άνω δεδομένα, η επίμαχη απαίτηση είναι δυσανάλογη, ως άσχετη με το αντικείμενο του έργου, ενώ η ανάγκη της αναθέτουσας Αρχής δύναται να καλυφθεί, κατά τρόπο ισοδύναμο, με την απαίτηση προσκόμισης ISO σε εργασίες ΟΔΟΠΟΪΑ, ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ, ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ, που είναι και οι καλούμενες, κατά τα άνω, κατηγορίες. Περαιτέρω, ο ισχυρισμός της αναθέτουσας, ότι το παράπονο της προσφεύγουσας τυγχάνει απαράδεκτο, παρίσταται αβάσιμος, διότι, όπως έγινε δεκτό με τις αποφάσεις 462 και 463/2022 του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών: «18. Επειδή η αιτούσα προβάλλει καταρχάς ότι με μη νόμιμη αιτιολογία έγινε δεκτός ο λόγος αυτός με την προσβαλλόμενη απόφαση, διότι δεν στοιχειοθετήθηκε το απαιτούμενο ειδικό έννομο συμφέρον για την προβολή του, καθώς η παρεμβαίνουσα δεν επικαλέστηκε, κατά τρόπο σαφή και ορισμένο, τη συνδρομή βλάβης από τον εν λόγω, παράνομο κατ' αυτήν, όρο, η οποία να συνίσταται στον αποκλεισμό της από τον διαγωνισμό ή σε ιδιαίτερη δυσχέρειά της να λάβει μέρος σε αυτόν. Ωστόσο, δεδομένου αφενός μεν ότι η αιτούσα επικαλέστηκε ότι δεν διαθέτει τα απαιτούμενα πιστοποιητικά (ISO) στο θεματικό πεδίο των ανελκυστήρων, η απόκτηση των οποίων απαιτεί λήψη ειδικής άδειας κατόπιν πλήρωσης συγκεκριμένων τεχνικών/επαγγελματικών προδιαγραφών, αφετέρου ότι, κατά τον όρο 2.2.8 της αυτής διακήρυξης, δεν είναι εφικτή η στήριξη σε τρίτον φορέα για την κάλυψη της απαίτησης αυτής, το Δικαστήριο κρίνει ότι η θέσπιση και εφαρμογή του συγκεκριμένου όρου της διακήρυξης, τον οποίο η παρεμβαίνουσα δεν πληροί, μπορεί να εμποδίσει τη συμμετοχή της στον οικείο διαγωνισμό, όπως βασίμως και ειδικώς αυτή υποστηρίζει, θεμελιώνοντας το απαιτούμενο ειδικό έννομο συμφέρον της για την προσβολή του, απορριπτόμενων ως αβάσιμων όσων περί του αντιθέτου αντιτείνει η αιτούσα.». Επιπλέον η απόφαση 1562/2022 του ΣτΕ, την οποία επικαλείται η αναθέτουσα Αρχή, είναι άμοιρη νομικής επιρροής, καθώς ουδόλως καταλαμβάνει τα κρινόμενα στην παρούσα ζητήματα αλλά αφορά σε όλως διάφορο νομικό ζήτημα ήτοι την κατοχή πιστοποιητικών περιβαλλοντικής διαχείρισης και την σχετική στήριξη σε οικονομικό φορέα μέσω δάνειας εμπειρίας. Επομένως, ο ισχυρισμός της αναθέτουσας, ότι δεν διαθέτει η

Αριθμός Απόφασης: 882/2025

προσφεύγουσα τα ζητούμενα πιστοποιητικά επαρκεί για να θεμελιώσει το έννομο συμφέρον της προσφεύγουσας.

8. Επειδή, με τον δεύτερο λόγο της προσφυγής (υπό στοιχείο 2 στην κρινόμενη προδικαστική προσφυγή), η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, ότι η αναθέτουσα Αρχή με την απαίτηση στην οικεία διακήρυξη της προσκόμισης πιστοποιητικών, που βεβαιώνουν ότι ο οικονομικός φορέας συμμορφώνεται με ορισμένα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας, πέραν των μνημονευόμενων προτύπων στην παρ. 3 του άρθρου 53 του π.δ. 71/2019, έχει παραβιάσει ουσιώδη τύπο της διαδικασίας. Και τούτο, διότι, όπως ισχυρίζεται, οιαδήποτε απαίτηση προσκόμισης προτύπων διασφάλισης ποιότητας πέραν των μνημονευόμενων πιστοποιήσεων που απαιτούνται, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 53 του π.δ. 71/2019, για την εγγραφή, κατάταξη, αναθεώρηση εργοληπτικής επιχείρησης στις τάξεις 5^η έως 7^η του ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε., πρέπει να διέρχεται την διαδικασία έγκρισης ενώπιον του Τεχνικού Συμβουλίου Κατασκευών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών, βάσει του άρθρου 76 § 3 του ν. 4412/2016. Επί του εν θέματι ισχυρισμού, λεκτέα τα εξής. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 76 του ν. 4412/2016 προβλέπονται τα εξής: «3. Για τη συμπερίληψη στα έγγραφα της σύμβασης απαιτήσεων οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, καθώς και τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, πέραν των προβλεπόμενων στο π.δ. 71/2019 (Α' 112), για την εγγραφή και κατάταξη σε τάξη των οικείων μητρώων, αντίστοιχου προϋπολογισμού και κατηγορίας έργου, οι αναθέτουσες αρχές οφείλουν προηγουμένως να ζητούν γνωμοδότηση του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου της Γενικής Γραμματείας Υποδομών. Το τελευταίο εντός της ταχθείσας από την αναθέτουσα αρχή προθεσμίας, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των τριάντα (30) ημερών, ελέγχει εάν οι απαιτήσεις που ζητούνται από την αναθέτουσα αρχή να συμπεριληφθούν στα έγγραφα της σύμβασης δικαιολογούνται από τη φύση της σύμβασης, σχετίζονται και είναι ανάλογες προς το αντικείμενό της. Η διαδικασία του προηγουμένου εδάφιου δεν απαιτείται στις περιπτώσεις που η διαγωνιστική διαδικασία διενεργείται βάσει εγκεκριμένου από την ΕΑΔΗΣΥ υποδείγματος διακήρυξης, χωρίς τη συμπερίληψη οιαδήποτε αλλού προσθέτου όρου.». Τα πιστοποιητικά διασφάλισης ποιότητας συνιστούν προσθέτους όρους τεχνικής ικανότητας και υπάγονται και αυτά στην ανωτέρω

Αριθμός Απόφασης: 882/2025

διαδικασία προηγούμενης έγκρισής τους, προκειμένου να εισαχθούν στην διακήρυξη. Το γεγονός, ότι τα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας ρυθμίζονται στο άρθρο 82 του ν. 4412/2016, δεν σημαίνει, ότι δεν συνιστούν πρόσθετους όρους τεχνικής ικανότητας και ότι εκφεύγουν των διατάξεων του άρθρου 76 του ν. 4412/2016. Τούτο συνάγεται και από την παρ. 3 του άρθρου 53 του π.δ. 71/2019, όπου ορίζονται τα εξής: «3. Για την εγγραφή, κατάταξη, αναθεώρηση εργοληπτικής επιχείρησης στις τάξεις 5^η έως 7^η του ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε. απαιτούνται οι ακόλουθες πιστοποιήσεις: (.....). Τα ανωτέρω πρότυπα μπορούν να αντικαθίστανται από άλλα ισοδύναμα σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 82 του ν. 4412/2016.». Η ανωτέρω πρόβλεψη καθιστά τα συγκεκριμένα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας τμήμα των προϋποθέσεων τεχνικής ικανότητας, που απαιτούνται για την εγγραφή στο ΜΗΕΕΔΕ (ή στο Μ.Ε.ΕΠ. μέχρι την παρέλευση της μεταβατικής περιόδου κατά την οποία θα υπάρχουν ακόμη εργοληπτικές επιχειρήσεις εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ.)' επομένως, ο,τιδήποτε επιπλέον αυτών απαιτείται με την διακήρυξη συνιστά επιπρόσθετο κριτήριο τεχνικής ικανότητας, καθ' υπέρβαση του ΜΗΕΕΔΕ (ή του Μ.Ε.ΕΠ.), και πρέπει να διέρχεται την διαδικασία έγκρισης ενώπιον του Τεχνικού Συμβουλίου Κατασκευών της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών, βάσει του άρθρου 76 §3 του ν. 4412/2016. Κατά συνέπεια, ο,τιδήποτε απαιτείται για εργοληπτικές επιχειρήσεις 4ης τάξης και κάτω του ΜΗΕΕΔΕ και όλα τα πέραν των ανωτέρω προβλεπομένων για εργοληπτικές επιχειρήσεις 5^{ης} τάξης και άνω του ΜΗΕΕΔΕ συνιστούν στοιχεία πρόσθετης τεχνικής ικανότητας, τα οποία πρέπει να εγκρίνονται με την διαδικασία, που προβλέπεται στο άρθρο 76 § 3 του ν. 4412/2016. Εν προκειμένω, η ανωτέρω διαδικασία δεν τηρήθηκε και ως εκ τούτου τα άρθρα 22.Ε και 23.7 της διακήρυξης είναι ακυρωτέα και γι' αυτόν τον λόγο.

9. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, το κρινόμενο αίτημα της προσφεύγουσας πρέπει να γίνει δεκτό να ακυρωθούν οι προσβαλλόμενοι όροι της διακήρυξης κατά το σκεπτικό και να επιστραφεί το παράβολο της προσφεύγουσας.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την κρινόμενη προδικαστική προσφυγή.

Αριθμός Απόφασης: 882/2025

Ακυρώνει τους προσβαλλόμενους όρους της διακήρυξης, κατά το σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου της προσφεύγουσας.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 17/06/2025 και εκδόθηκε στις 18/06/2025, στην Αθήνα.

Η Πρόεδρος

ΓΑΡΥΦΑΛΛΙΑ ΣΚΙΑΝΗ

Η Γραμματέας

ΗΛΕΚΤΡΑ ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ